

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2007

5. volební období

366

Vládní návrh,
kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví

I.

Návrh

U S N E S E N Í

Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

k vládním návrhu, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vypsání souhlasu s ratifikací Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví

Poslanecká sněmovna

vyslovuje souhlas s ratifikací Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

II. PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví (dále jen „Úmluva“), přijatá konsensem na 32. zasedání Generální konference UNESCO dne 17. října 2003 v Paříži, vstoupila v platnost k 20. dubnu 2006. K 30. říjnu 2007 přistoupilo k Úmluvě 86 států, z toho 14 členských států Evropské unie.

Vztahy České republiky s UNESCO jsou na nadstandardní úrovni. Česká republika je členem řady subsidiárních orgánů UNESCO a smluvní stranou řady úmluv, jichž je generální ředitel UNESCO deponitářem. Česká republika nemá žádné otevřené problémy ve vztahu k této organizaci.

Česká republika mezi smluvními stranami této Úmluvy zatím není, bude pro ni však výhodné k této Úmluvě přistoupit a zapojit se tak do mezinárodní přípravy a přijímání pravidel pro zachování nemateriálního kulturního dědictví, jejichž vypracování a přijetí Úmluva předpokládá. Důsledkem tohoto kroku bude mimo jiné možnost využívat ochranu, kterou Úmluva poskytuje, pro nemateriální kulturní statky na svém území, dále možnost nominovat nejvýznamnější projevy nehmotné tradiční kultury k zápisu do mezinárodního Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví (dále jen „Reprezentativní seznam“), který je Úmluvou založen, a podílet se na mezinárodní spolupráci a pomoci v této oblasti. Zapojení České republiky do světové spolupráce zakotvené Úmluvou dále posílí mezinárodní prestiž České republiky a jejího kulturního dědictví. Předpokládaným výstupem bude rovněž rozvoj turistického ruchu v místech, kde se vyskytují již zapsané statky či statky zvažované k nominaci na zapsání na Reprezentativní seznam. Mimo jiné z tohoto důvodu zájem o přístup k Úmluvě projevují i představitelé samospráv v dotčených obcích.

Dosud jediným nehmotným statkem České republiky, prohlášeným ze strany UNESCO za „Mistrovské dílo nemateriálního kulturního dědictví lidstva“, je od roku 2005 slovácký verbuňk. Vstoupení Úmluvy v platnost však tento starší systém zastavilo a dosud prohlášené statky jsou převedeny do Úmluvou nově zřízeného Reprezentativního seznamu, avšak pouze pro státy, které jsou stranami Úmluvy. Má-li tedy mezinárodně právní postavení verbuňku odpovídat novým podmínkám vytvořeným Úmluvou, je i z tohoto důvodu třeba, aby k ní Česká republika urychleně přistoupila.

Obsah Úmluvy:

Část I. Obecná ustanovení

Článek 1 pojmenovává obecné cíle Úmluvy, mezi které patří zachování nemateriálního kulturního dědictví, zajištění úcty k nemateriálnímu kulturnímu dědictví dotčených společenství, skupin a jednotlivců, zvýšení vědomí důležitosti nemateriálního kulturního dědictví na místní, národní i mezinárodní úrovni a důležitosti jeho vzájemného uznávání, péče o mezinárodní spolupráci a pomoc.

Článek 2 vymezuje základní pojmy, se kterými Úmluva pracuje. V podmínkách České republiky se pro účely naplňování závazků z této Úmluvy plynoucích rozumí nehmotným kulturním dědictvím zejména nehmotná složka tradiční lidové kultury, neboť právě ta plně obsahově odpovídá definici uvedené v tomto článku Úmluvy.

Článek 3 uvádí vztah Úmluvy k jiným mezinárodním nástrojům, a to tak, že nic v této Úmluvě nesmí být vykládáno jako měnící status nebo snižující úroveň ochrany statků prohlášených za světové dědictví podle Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972, s nimiž je přímo spojen prvek nemateriálního kulturního dědictví, nebo ovlivňující práva a povinnosti smluvních států vyplývající z jakéhokoliv jiného mezinárodního nástroje, jehož jsou tyto státy smluvní stranou a vztahujícího se k právům duševního vlastnictví nebo k užívání biologických a ekologických zdrojů.

Část II. Orgány Úmluvy

Tato část je věnována orgánům Úmluvy a metodám práce těchto orgánů.

Článek 4 řeší ustavení Valného shromáždění smluvních států jakožto svrchovaného orgánu této Úmluvy. Valné shromáždění především schvaluje pravidla pro provádění Úmluvy, která mu navrhne Mezivládní výbor pro zachování nemateriálního kulturního dědictví (dále jen „Výbor“).

Článek 5 ustavuje Výbor z 18 zástupců smluvních států, po dosažení počtu 50 smluvních států se jejich počet zvýší na 24.

Články 6 - 10 stanoví pravidla pro volby a funkční období členských států Výboru, stanoví funkce a metody práce Výboru, způsob akreditace poradních orgánů a vztah sekretariátu UNESCO k Výboru. Volby se řídí zásadami spravedlivého zeměpisného zastoupení. Činnost Výboru spočívá zejména v podpoře záměrů této Úmluvy a přípravě prováděcích směrnic, poskytování poučení a doporučení k opatřením

na zachování nemateriálního kulturního dědictví, přípravě plánu na užití zdrojů Fondu na zachování nemateriálního kulturního dědictví (viz část VI. Úmluvy) a jeho předložení Valnému shromáždění, hledání prostředků pro navýšení jeho zdrojů, posuzování zpráv předložených smluvními státy a přípravě souhrnu z těchto zpráv pro Valné shromáždění. Výbor rovněž posuzuje žádosti předložené smluvními státy a rozhoduje o zápisu na seznamy vedené dle této Úmluvy a o poskytnutí mezinárodní pomoci dle článku 22.

Část III. Zachování nemateriálního kulturního dědictví na národní úrovni

Článek 11 uvádí, že smluvní stát přijímá nezbytná opatření pro zajištění zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území a v rámci opatření uvedených v článku 2, identifikuje a definuje různé prvky tohoto dědictví za účasti příslušných společenství, skupin i nevládních organizací.

Článek 12 v návaznosti na předchozí článek každý smluvní stát sestavuje jeden nebo více soupisů nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území a pravidelně je aktualizuje. Informace o těchto výpisech je součástí zprávy pro Výbor, kterou předkládá každý smluvní stát periodicky dle článku 29.

Článek 13 určuje způsoby, jakými smluvní stát zachovává, rozvíjí a podporuje nemateriální kulturní dědictví. Jde o přijetí obecné politiky naplňující poslání této Úmluvy, určení nebo zřízení odpovědného orgánu (více orgánů) příslušného (příslušných) k zachování nemateriálního kulturního dědictví na jeho území, podporu vědeckých, technických a uměleckých studií a metodologií výzkumu, přijetí vhodných právních, technických, správních a finančních opatření pro posílení nebo vznik institucí pro vzdělávání v této oblasti, zajištění přístupu k nemateriálnímu kulturnímu dědictví a provádění jeho dokumentace.

Článek 14 popisuje, oč je třeba usilovat v souvislosti s ochranou nemateriálního kulturního dědictví v oblastech výchovy, osvěty a posilování kapacit.

Článek 15 vyzývá k úsilí každého smluvního státu o zajištění co nejširší účasti společenství, skupin a případně též jednotlivců, kteří vytvářejí, udržují a předávají toto dědictví, a o jejich aktivní zapojení do správy tohoto dědictví.

Část IV. Zachování nemateriálního kulturního dědictví na mezinárodní úrovni

Článek 16 stanoví Výboru povinnost sestavovat, aktualizovat a zveřejňovat Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva a stanoví

odpovědnost za navrhování a schvalování kritérií pro sestavování, aktualizaci a zveřejňování tohoto reprezentativního seznamu.

Článek 17 stanoví Výboru a Valnému shromáždění podobné povinnosti jako v předchozím článku, avšak v souvislosti se sestavováním, aktualizací a zveřejňováním Seznamu nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování.

Článek 18 určuje Výboru stanovovat a Valnému shromáždění schvalovat kritéria, na základě kterých se uskutečňuje podpora národních, subregionálních a regionálních programů, projektů a aktivit na zachování dědictví se zvláštním ohledem na potřeby rozvojových zemí.

Část V. Mezinárodní spolupráce a pomoc

Článek 19 popisuje způsoby mezinárodní spolupráce a pomoci smluvním státům v jejich úsilí zachovat nemateriální kulturní dědictví a stanoví závazek smluvním státům spolupracovat za tímto účelem na dvoustranné, subregionální, regionální i mezinárodní úrovni.

Článek 20 definuje účely poskytnutí mezinárodní pomoci s tím, že tento okruh je otevřen dalším zde neuvedeným účelům mezinárodní pomoci, pokud je Výbor bude považovat za nezbytné.

Článek 21 určuje formy mezinárodní pomoci poskytnuté Výborem smluvnímu státu dle stanovených podmínek, vyplývajících z článku 7 a 24.

Článek 22 stanoví rámcové podmínky mezinárodní pomoci pro posuzování žádostí o mezinárodní pomoc a náležitosti předkládaných žádostí.

Článek 23 zaručuje každému smluvnímu státu možnost předložit Výboru žádost o mezinárodní pomoc na zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytující se na jeho území. Tuto žádost mohou předložit společně i dva nebo více států. Žádost musí splňovat podmínky stanovené v článku 22.

Článek 24 stanoví, že poskytnutá mezinárodní pomoc se řídí dohodou mezi smluvním státem a Výborem, která zpravidla obsahuje povinnost smluvního státu podílet se v mezích svých možností na krytí nákladů na ochranná opatření, na která se mezinárodní pomoc poskytuje. Povinností smluvního státu přijímajícího pomoc je předložit Výboru zprávu o využití pomoci.

Část VI. Fond nemateriálního kulturního dědictví

Článek 25 zřizuje „Fond na zachování nemateriálního kulturního dědictví“ (dále jen „Fond“) a stanoví zdroje Fondu. O využití zdrojů Fondu rozhoduje Výbor na základě směrnic vydaných Valným shromážděním. Výbor může pro Fond přijímat i dary a další formy pomoci, pokud souvisejí s Výborem schválenými projekty. Podmínkou přijetí této pomoci Fondu je, že nesmí být spojena s politickými, hospodářskými, ani jinými podmínkami, které jsou neslučitelné s cíli Úmluvy.

Článek 26 – v odstavci 1 stanoví závazek smluvních států alespoň jednou za dva roky vložit do Fondu příspěvek ve výši stanovené Valným shromážděním formou procentuální sazby platné pro všechny státy s tím, že příspěvek nesmí přesáhnout 1 % příspěvku smluvního státu do řádného rozpočtu UNESCO. Pro Českou republiku činí tato částka v současné době 5.612 USD (s ohledem na vývoj měnového kurzu jde přibližně o částku 113.000 Kč).

Článek 27 stanoví povinnosti smluvním státům, které chtějí poskytnout dobrovolný příspěvek nad rámec příspěvku uvedeného v článku 26, vyrozumět o svém úmyslu Výbor co nejdříve, aby mohl řádně plánovat své úkony.

Článek 28 stanovuje smluvním státům poskytovat v rámci svých možností podporu mezinárodním kampaním na získání prostředků organizovaným ve prospěch Fondu pod záštitou UNESCO.

Část VII. Zprávy

Článek 29 určuje povinnost smluvních států předkládat Výboru zprávy o legislativních, organizačních a dalších opatřeních přijatých k provádění této Úmluvy.

Článek 30 určuje povinnost Výboru na základě jeho aktivit a zpráv smluvních států zpracovávat a předkládat Valnému shromáždění na každém jeho zasedání zprávu, která musí být dána na vědomí rovněž Generální konferenci UNESCO.

Část VIII. Přejícné ustanovení

Článek 31 řeší vztah k Prohlášení mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva tak, že položky prohlášené do vstupu Úmluvy v platnost za Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva automaticky zařadí Výbor do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva, avšak pouze pro státy, které jsou stranou Úmluvy. Po vstupu této Úmluvy v platnost již

nebudou prováděna další prohlášení za Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva.

Část IX. Závěrečná ustanovení

Článek 32 určuje, že tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení členskými státy UNESCO v souladu s jejich příslušnými ústavními postupy a že listiny o ratifikaci, o přijetí nebo o schválení se ukládají u generálního ředitele UNESCO, který je deponitářem Úmluvy podle článku 37.

Článek 33 stanoví, kterým dalším státům je Úmluva určena k přístupu a kam se ukládají listiny o jejich přistoupení.

Článek 34 určuje, kdy vstupuje Úmluva v platnost ve vztahu ke státům, které k ní přistoupily před tímto datem. Ve vztahu k jinému smluvnímu státu vstoupí v platnost tři měsíce poté, co daný stát uložil ratifikační listiny.

Článek 35 upravuje postup přístupu k Úmluvě pro státy s federativním či neunitárním ústavním systémem.

Článek 36 stanoví způsob vypovězení Úmluvy ze strany smluvního státu.

Článek 37 určuje deponitářem Úmluvy generálního ředitele UNESCO.

Článek 38 stanoví možnost smluvním státům navrhnout změny Úmluvy.

Článek 39 stanoví závazná znění pro vyhotovení Úmluvy s tím, že všechna znění mají stejnou platnost.

Článek 40 obsahuje informaci o zaregistrování Úmluvy v Sekretariátu Organizace spojených národů.

Plnění úkolů z Úmluvy plynoucích, které jsou uvedeny zejména v článcích 11 až 15 a 29 bude zajišťovat Ministerstvo kultury ve spolupráci s dalšími rezorty (zejména s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy) a dalšími odbornými institucemi. Prostřednictvím již existujících opatření, např. výběrových dotačních programů a výběrových dotačních řízení, a zejména pak aplikací Usnesení vlády České republiky ze dne 11. června 2003 č. 571 ke Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice, je již nyní zajišťováno plnění této Úmluvy. V současné době se nepředpokládá nutnost přijetí zvláštního právního předpisu speciálně k provádění článku 13 Úmluvy.

Uplatňování Úmluvy po její ratifikaci Českou republikou nebude mít vliv na zvýšení výdajů státního rozpočtu. Úmluva stanoví v článku 26 úhradu povinného příspěvku do Fondu na zachování nemateriálního kulturního dědictví, který činí 5.612 USD (cca 113.000 Kč) alespoň jednou za dva roky. Tento příspěvek nesmí dle uvedeného článku v žádném případě přesáhnout 1 % příspěvku daného státu do řádného rozpočtu UNESCO. Analogicky případům jiných mezinárodních smluv s finančním závazkem (např. Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, 1972) se navrhuje, aby platba byla poukazována jednou za dva roky Ministerstvem zahraničních věcí v rámci výdajů na „příspěvky mezinárodním organizacím“.

Další dopady na státní rozpočet se budou řešit v rámci rozpočtu Ministerstva kultury bez požadavku na zvýšení stávajících limitů.

Předkládaný návrh odpovídá zájmům zahraniční politiky České republiky. Přistoupení České republiky k této Úmluvě zaručí mezinárodně právní ochranu nehmotné složky tradiční lidové kultury na úrovni mezinárodního standardu, umožní lepší kooperaci s ostatními státy při praktické ochraně a současně posílí tuzemskou ochranu této důležité součásti národního kulturního dědictví a národní specifičnosti a přispěje k rozvoji turistického ruchu.

Úmluva je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky a v souladu se závazky, vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii.

Úmluva je rovněž v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, jakož i se závazky převzatými v rámci jiných platných mezinárodních smluv.

Úmluva není mezinárodní smlouvou, která by přímo zakládala práva anebo povinnosti fyzických či právnických osob.

Přijetím Úmluvy nevzniknou negativní vlivy na životní prostředí, ani negativní vlivy na ekonomiku, zaměstnanost či soukromý sektor.

Úmluva je ve smyslu čl. 10a a 49, písm. b) a e), Ústavy České republiky mezinárodní smlouvou prezidentského typu, k jejíž ratifikaci prezidentem republiky je třeba souhlasu obou komor Parlamentu ČR.

Vykonání obligatorních formálních úkonů souvisejících s přístupem k předkládané Úmluvě zabezpečí gestor, tj. z hlediska kompetencí Ministerstvo kultury ČR, v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a v souladu s platnými právními předpisy. Po vyslovení souhlasu vládou ČR a Parlamentem ČR bude Úmluva předložena k ratifikaci prezidentovi ČR. Úmluva nabude pro Českou republiku platnosti tři měsíce po uložení listiny o přístupu u deponitáře Úmluvy – generálního ředitele UNESCO.

Vláda vyslovila souhlas s přístupem k Úmluvě ve svém usnesení č. 1216 ze dne 29. října 2007.

V Praze dne 26. listopadu 2007

Mirek T o p o l á n e k , v. r.
předseda vlády

III.

**ÚMLUVA O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ**

Paříž, 17. října 2003

ÚMLUVA O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Generální konference Organizace spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu, dále jen UNESCO, na svém 32. zasedání konaném ve dnech 29. září až 17. října 2003 v Paříži,

odkazujíc na stávající mezinárodní právní nástroje týkající se lidských práv, zejména na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech z roku 1966 a na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966,

majíc na zřeteli význam nemateriálního kulturního dědictví jako hybné síly kulturní rozmanitosti a záruky trvale udržitelného rozvoje, jak byl zdůrazněn Doporučením UNESCO na zachování tradiční a lidové kultury z roku 1989, Všeobecnou deklarací UNESCO ke kulturní rozmanitosti z roku 2001 a Istanbulsou deklarací z roku 2002 přijatou Třetím kulatým stolem ministrů kultury,

majíc na zřeteli hlubokou vzájemnou propojenost mezi nemateriálním kulturním dědictvím a hmotným kulturním a přírodním dědictvím,

uznávajíc, že procesy globalizace a společenských přeměn vedle podmínek, které vytvářejí pro obnovovaný dialog mezi společnostmi, dávají vzniknout - podobně jako fenomén nesnášenlivosti - vážné hrozbě poškození, vymizení nebo zničení nemateriálního kulturního dědictví, především v důsledku nedostatečných prostředků na zachování tohoto dědictví,

vědoma si všeobecné vůle a společného zájmu chránit nemateriální kulturní dědictví lidstva,

uznávajíc, že společnosti, zejména společnosti původních obyvatel, skupiny a v některých případech i jednotlivci sehrávají důležitou úlohu při vzniku, zachování, udržení a přetváření nemateriálního kulturního dědictví, čímž napomáhají k obohacení kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti,

zaznamenávajíc dalekosáhlý dosah činností UNESCO při zavádění normativních nástrojů na zachování kulturního dědictví, především Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972,

zaznamenávajíc dále, že dosud nebyl přijat závazný mnohostranný nástroj na zachování nemateriálního kulturního dědictví,

majíc na zřeteli, že stávající mezinárodní dohody, doporučení a usnesení týkající se kulturního a přírodního dědictví je třeba účinně obohatit a doplnit novými ustanoveními pro nemateriální kulturní dědictví,

majíc na zřeteli nezbytnost posílit, především mezi mladšími generacemi, vědomí důležitosti nemateriálního kulturního dědictví a jeho zachování,

majíc na zřeteli, že mezinárodní společnosti by mělo, spolu se smluvními státy této Úmluvy, přispět k zachování tohoto dědictví v duchu spolupráce a vzájemné pomoci,

připomínajíc programy UNESCO týkající se nemateriálního kulturního dědictví, především Prohlášení mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva.

majíc na zřeteli neocenitelnou úlohu nemateriálního kulturního dědictví jako faktoru sblížujícího lidské bytosti a zajišťujícího výměnu a porozumění mezi nimi,

přijíma tuto Úmluvu sedmnactého října 2003.

I. Obecná ustanovení

Článek 1 - Cíle Úmluvy

Cíle této Úmluvy jsou:

- a) zachovat nemateriální kulturní dědictví;
- b) zajistit úctu k nemateriálnímu kulturnímu dědictví dotčených společností, skupin a jednotlivců;
- c) zvýšit na místní, národní a mezinárodní úrovni vědomí důležitosti nemateriálního kulturního dědictví a důležitosti zajistit jeho vzájemné uznávání;
- d) pečovat o mezinárodní spolupráci a pomoc.

Článek 2 - Vymezení pojmů

Pro účely této Úmluvy:

1. „Nemateriálním kulturním dědictvím“ se rozumí zkušenosti, znázornění, vyjádření, znalosti, dovednosti, jakož i nástroje, předměty, artefakty a kulturní prostory s nimi související, které společnosti, skupiny a v některých případech též jednotlivci považují za součást svého kulturního dědictví. Toto nemateriální kulturní dědictví, předávané z pokolení na pokolení, je společnostmi a skupinami lidí neustále přetvářeno v závislosti na jejich prostředí, na jejich interakci s přírodou a na jejich historii, dává jim pocit identity a kontinuity, podporuje takto úctu ke kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti. Pro účely této Úmluvy se bere v úvahu pouze nemateriální kulturní dědictví slučitelné se stávajícími mezinárodními nástroji týkajícími se lidských práv, jakož i se zásadami vzájemné úcty mezi společnostmi, skupinami i jednotlivci a trvale udržitelného rozvoje.
2. „Nemateriální kulturní dědictví“ vymezené v odstavci 1 tohoto článku se projevuje mimo jiné v těchto oblastech:
 - a) ústní tradice a vyjádření, včetně jazyka jakožto prostředku nemateriálního kulturního dědictví,
 - b) interpretační umění,

- c) společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události,
 - d) vědomosti a zkušenosti týkající se přírody a vesmíru.
 - e) dovednosti spojené s tradičními řemesly.
- 3 „Zachováním“ se rozumějí opatření, jejichž cílem je zajistit životaschopnost nemateriálního kulturního dědictví, včetně jeho identifikace, dokumentace, výzkumu, udržení, ochrany, podpory, zhodnocování, předávání, především prostřednictvím formální i neformální výchovy, jakož i revitalizace různých aspektů tohoto dědictví
 - 4 „Smluvními státy“ se rozumějí státy, které jsou touto Úmluvou vázány a mezi nimiž tato Úmluva vstoupila v platnost.
 - 5 Tato Úmluva se *mutatis mutandis* vztahuje na území uvedená v článku 33, která se stanou stranami této Úmluvy v souladu s podmínkami vymezenými v uvedeném článku. V tomto rozsahu se výraz „smluvní státy“ vztahuje též na tato území.

Článek 3 – Vztah k jiným mezinárodním nástrojům

Nic v této Úmluvě nemůže být vykládáno jako:

- a) měnící status nebo snižující úroveň ochrany statků prohlášených za světové dědictví podle Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972, s nimiž je přímo spojen prvek nemateriálního kulturního dědictví; nebo
- b) ovlivňující práva a povinnosti smluvních států vyplývající z jakéhokoliv mezinárodního nástroje, jehož jsou tyto státy smluvní stranou a vztahujícího se k právům duševního vlastnictví nebo k užívání biologických a ekologických zdrojů.

II. Orgány Úmluvy

Článek 4 – Valné shromáždění smluvních států

- 1 Ustavuje se Valné shromáždění smluvních států (dále jen „Valné shromáždění“). Valné shromáždění je svrchovaným orgánem této Úmluvy.
- 2 K řádnému zasedání se Valné shromáždění schází každé dva roky. K mimořádnému zasedání se může sejít buď z vlastního rozhodnutí, nebo na žádost Mezivládního výboru na zachování nemateriálního kulturního dědictví či alespoň jedné třetiny smluvních států
- 3 Valné shromáždění přijímá svůj jednací řád.

Článek 5 Mezivládní výbor pro zachování nemateriálního kulturního dědictví

- 1 Při UNESCO se tímto ustavuje Mezivládní výbor pro zachování nemateriálního kulturního dědictví (dále jen „Výbor“). Výbor se skládá ze zástupců 18 smluvních států zvolených smluvními státy na Valném shromáždění poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost v souladu s článkem 34.
- 2 Počet členských států Výboru se zvýší na 24, jakmile počet smluvních států Úmluvy dosáhne 50

Článek 6 - Volba a funkční období členských států Výboru

- 1 Volba členských států Výboru se řídí zásadami spravedlivého zeměpisného zastoupení a střídání.
- 2 Členské státy Výboru jsou voleny na období čtyř let smluvními státy Úmluvy shromážděnými ve Valné shromáždění.
- 3 Funkční období poloviny členských států Výboru, které jsou zvoleny při první volbě, je však omezeno na dva roky. Tyto státy budou určeny při této první volbě losováním.
- 4 Každé dva roky Valné shromáždění obmění polovinu členských států Výboru.
- 5 Valné shromáždění rovněž volí tolik členských států Výboru, kolik je třeba pro obsazení uprázdněných míst.
- 6 Stát nemůže být do Výboru zvolen na dvě po sobě jdoucí funkční období.
- 7 Členské státy Výboru si pro své zastupování vyberou osoby kvalifikované v různých oblastech nemateriálního kulturního dědictví.

Článek 7 - Funkce Výboru

Aniž by byly dotčeny jiné pravomoci udělené touto Úmluvou, jsou funkce Výboru následující :

- a) podporovat záměry této Úmluvy, povzbuzovat a sledovat její provádění;
- b) poskytovat poučení o nejlepších praktických postupech a činit doporučení k opatřením na zachování nemateriálního kulturního dědictví
- c) připravovat a Valnému shromáždění předkládat ke schválení návrh plánu na užití zdrojů Fondu v souladu s článkem 25;
- d) hledat prostředky pro navýšení svých zdrojů a za tím účelem přijímat nezbytná opatření podle ustanovení článku 25;

- e) připravovat a Valnému shromáždění předkládat ke schválení prováděcí směrnice k realizaci této Úmluvy,
- f) posuzovat zprávy předložené smluvními státy v souladu s článkem 29 a činit z nich souhrn pro Valné shromáždění;
- g) posuzovat žádosti předložené smluvními státy a rozhodovat o nich podle objektivních kritérií výběru stanovených Výborem a schválených Valným shromážděním o:
 - i) zápis na seznamy a o návrzích uvedených v článcích 16, 17 a 18,
 - ii) poskytnutí mezinárodní pomoci v souladu s článkem 22.

Článek 8 – Metody práce Výboru

1. Výbor je odpovědný Valnému shromáždění. Předkládá mu zprávy o všech svých činnostech a rozhodnutích.
2. Výbor přijímá svůj jednací řád dvouřetinovou většinou členů.
3. Výbor může ustavit dočasné *ad hoc* poradní orgány, které považuje za nezbytné pro plnění svých úkolů.
4. Výbor může přizvat na své zasedání veřejné nebo soukromé organizace, jakož i soukromé osoby, mající uznávanou způsobilost v různých oblastech nemateriálního kulturního dědictví, aby s nimi konzultoval specifické otázky.

Článek 9 – Akreditace poradních organizací

1. Výbor navrhuje Valnému shromáždění akreditaci nevládních organizací s uznávanou způsobilostí v oblasti nemateriálního kulturního dědictví, které budou mít poradní funkci.
2. Výbor navrhuje Valnému shromáždění rovněž kritéria a formy akreditace.

Článek 10 – Sekretariát

1. Výboru pomáhá Sekretariát UNESCO.
2. Sekretariát připravuje dokumentaci Valného shromáždění a Výboru, jakož i návrh programu jejich schůzí a zajišťuje výkon jejich rozhodnutí.

III. Zachování nemateriálního kulturního dědictví na národní úrovni

Článek 11 - Úloha smluvních států

Každý smluvní stát

- a) přijímá nezbytná opatření pro zajištění zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území;
- b) v rámci ochranných opatření zmíněných v článku 2, odstavec 3 identifikuje a definuje různé prvky nemateriálního kulturního dědictví vyskytující se na jeho území za účasti příslušných společenství, skupin i nevládních organizací.

Článek 12 - Soupisy

1. K zajištění identifikace zaměřené na zachování nemateriálního kulturního dědictví sestavuje každý smluvní stát způsobem, který odpovídá jeho situaci, jeden nebo více soupisů nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území. Takovéto soupisy budou pravidelně aktualizovány.
2. Každý smluvní stát poskytuje příslušné informace týkající se těchto soupisů, když periodicky předkládá podle článku 29 svou zprávu Výboru.

Článek 13 - Další zachovná opatření

K zajištění zachování, rozvoje a podpory nemateriálního kulturního dědictví, které se nachází na jeho území, smluvní stát usiluje o:

- a) přijetí obecné politiky zaměřené na podporu funkce nemateriálního kulturního dědictví ve společnosti a na zahrnutí zachování tohoto dědictví do plánovacích programů;
- b) určení nebo zřízení jednoho či více orgánů příslušných k zachování nemateriálního kulturního dědictví, které se vyskytuje na jeho území;
- c) podporu vědeckých, technických a uměleckých studií, jakož i metodologií výzkumu, pro účinné zachování nemateriálního kulturního dědictví, a to zejména ohroženého nemateriálního kulturního dědictví ;
- d) přijetí vhodných právních, technických, správních a finančních opatření zaměřených na:
 - i) podporu vzniku nebo posílení institucí pro vzdělávání v oblasti správy nemateriálního kulturního dědictví a předávání tohoto dědictví na shromážděních a v prostorách určených k předvádění nebo vyjadřování tohoto dědictví;

- ii) zajištění přístupu k nemateriálnímu kulturnímu dědictví při dodržení obvyklých postupů, jimiž se řídí přístup ke specifickým aspektům tohoto dědictví;
- iii) zřízení institucí pro dokumentaci nemateriálního kulturního dědictví a usnadnění přístupu k nim.

Článek 14 - Výchova, osvěta a posilování kapacit

Každý smluvní stát všemi vhodnými prostředky usiluje:

- (a) podporovat uznání, úctu a posilování prestiže nemateriálního kulturního dědictví ve společnosti, zejména prostřednictvím :
 - i) výchovných, osvětových a informačních programů zaměřených na širokou veřejnost, především mládež,
 - ii) zvláštních výchovných a vzdělávacích programů uvnitř příslušných společenství a skupin,
 - iii) činností posilujících kapacity pro zachování nemateriálního kulturního dědictví, především správy a vědeckého výzkumu, a
 - iv) neformálního předávání poznatků;
- (b) dbát o stálou informovanost veřejnosti o nebezpečích ohrožujících toto dědictví a o aktivitách prováděných při plnění této Úmluvy;
- (c) podporovat výchovu k zachování přírodních prostor a památných míst, jejichž existence je nezbytná pro projevy nemateriálního kulturního dědictví.

Článek 15 – Účast společenství, skupin a jednotlivců

V rámci činností na zachování nemateriálního kulturního dědictví každý smluvní stát usiluje o zajištění co nejširší účasti společenství, skupin a případně též jednotlivců, kteří vytvářejí, udržují a předávají toto dědictví, a o jejich aktivní zapojení do správy tohoto dědictví.

IV. Zachování nemateriálního kulturního dědictví na mezinárodní úrovni

Článek 16 – Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva

1. K tomu, aby zajistil lepší zviditelnění nemateriálního kulturního dědictví a povědomí o jeho významu, jakož i s cílem podpořit dialog založený na úctě ke kulturní různorodosti, Výbor na návrh příslušných smluvních států sestavuje, aktualizuje a zveřejňuje Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva.

2. Výbor navrhuje a předkládá Valnému shromáždění ke schválení kritéria pro sestavování, aktualizaci a zveřejňování tohoto reprezentativního seznamu.

Článek 17 - Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování

1. Za účelem přijetí vhodných zachovných opatření Výbor sestavuje, aktualizuje a zveřejňuje Seznam nemateriálního kulturního dědictví vyžadujícího naléhavě zachování a do uvedeného seznamu zapisuje toto dědictví na žádost dotčeného smluvního státu.
2. Výbor navrhuje a předkládá Valnému shromáždění ke schválení kritéria pro sestavování, aktualizaci a zveřejňování tohoto seznamu.
3. V případech mimořádné naléhavosti, jejíž objektivní kritéria schvaluje Valné shromáždění na návrh Výboru, Výbor může zapsat součást tohoto dědictví na seznam uvedený v odstavci 1 po konzultaci s dotčeným smluvním státem.

Článek 18 - Programy, projekty a aktivity na zachování nemateriálního kulturního dědictví

1. Na základě návrhů předložených smluvními státy a v souladu s kritérii, která stanoví Výbor a schválí Valné shromáždění, Výbor pravidelně vybírá a podporuje národní, subregionální a regionální programy, projekty a aktivity na zachování dědictví, které podle jeho názoru nejlépe odrážejí zásady a cíle této Úmluvy, přičemž zohledňuje zvláštní potřeby rozvojových zemí.
2. Za tímto účelem Výbor přijímá, posuzuje a schvaluje žádosti smluvních států o mezinárodní pomoc při přípravě těchto návrhů.
3. S využitím prostředků, které k tomu stanoví, Výbor doprovází provádění těchto projektů, programů a aktivit šířením nejlepších postupů.

V. Mezinárodní spolupráce a pomoc

Článek 19 - Spolupráce

1. Pro účely této Úmluvy zahrnuje mezinárodní spolupráce mimo jiné výměnu informací a zkušeností, společné iniciativy a zavedení mechanismu pomoci smluvními státy v jejich úsilí zachovat nemateriální kulturní dědictví.
2. Aniž by tím byla dotčena ustanovení národních právních předpisů, zvykového práva a postupů, smluvní státy uznávají, že zachování nemateriálního kulturního dědictví je

v obecnem zájmu lidstva, a zavazují se spolupracovat za tímto účelem na dvoustranné, subregionální, regionální i mezinárodní úrovni.

Článek 20 Účely mezinárodní pomoci

Mezinárodní pomoc může být poskytnuta za těmito účely:

- a) zachování dědictví zapsaného na Seznam nemateriálního dědictví potřebujícího naléhavě zachování,
- b) příprava soupisů ve smyslu článků 11 a 12,
- c) podpora programů, projektů a aktivit prováděných na národní, subregionální a regionální úrovni a zaměřených na zachování nemateriálního kulturního dědictví,
- d) jakýkoli jiný účel, který by Výbor považoval za nezbytný.

Článek 21 – Formy mezinárodní pomoci

Pomoc poskytnutá Výborem smluvnímu státu se řídí prováděcími směnicemi předpokládanými v článku 7 a dohodou níže uvedenou v článku 24 a může mít tyto formy:

- a) studie o různých aspektech zachování,
- b) poskytnutí odborníků a pracovníků z praxe,
- c) školení nezbytného personálu,
- d) vypracování normativních a dalších opatření,
- e) zřízení a provoz infrastruktury,
- f) dodávka zařízení a know-how,
- g) další formy finanční a odborné pomoci zahrnující, je-li to nezbytné, poskytnutí nízko úročených půjček a darů.

Článek 22 – Podmínky mezinárodní pomoci

1. Výbor stanoví postup pro posuzování žádostí o mezinárodní pomoc a určí, které údaje tato žádost musí obsahovat, jako jsou předpokládaná opatření a nezbytné zásahy spolu s odhadem nákladů.
2. V naléhavých případech Výbor posuzuje žádost o pomoc přednostně.

3. Výbor provádí studie a konzultace, které považuje za nezbytné pro vydání rozhodnutí

Článek 23 Žádost o mezinárodní pomoc

1. Každý smluvní stát může Výboru předložit žádost o mezinárodní pomoc na zachování nemateriálního kulturního dědictví vyskytujícího se na jeho území.
2. Tato žádost může být rovněž předložena společně dvěma nebo více státy.
3. Žádost musí obsahovat údaje stanovené v článku 22 odstavec 1 spolu s nezbytnou dokumentací.

Článek 24 - Úloha smluvních států přijímajících pomoc

1. V souladu s ustanoveními této Úmluvy se poskytnutá mezinárodní pomoc řídí dohodou mezi smluvním státem přijímajícím pomoc a Výborem
2. Smluvní stát přijímající pomoc v mezích svých možností zpravidla nese část nákladů na ochranná opatření, na která se mezinárodní pomoc poskytuje.
3. Smluvní stát přijímající pomoc předloží Výboru zprávu o využití pomoci poskytnuté na zachování nemateriálního kulturního dědictví.

VI. Fond nemateriálního kulturního dědictví

Článek 25 – Povaha a zdroje fondu

1. Zřizuje se „Fond na zachování nemateriálního kulturního dědictví“ (dále jen „Fond“).
2. Fond se zřizuje jako svěřenecký fond podle ustanovení finančních předpisů UNESCO.
3. Zdroje Fondu tvoří:
 - a) příspěvky smluvních států;
 - b) prostředky vyčleněné pro tento účel Generální konferencí UNESCO;
 - c) příspěvky, dary či dědictví, které mohou věnovat:
 - i) jiné státy.
 - ii) organizace a programy ze systému Spojených národů, zejména pak Rozvojový program OSN, jakož i jiné mezinárodní organizace.

- iii) veřejně či soukromé organizace a jednotlivci:
 - d) úroky splatné z prostředků Fondu;
 - e) výtěžky sbírek a výnosy z akcí pořádaných ve prospěch Fondu;
 - f) další prostředky v souladu s předpisy pro Fond vydané Výborem.
- 4 O využití zdrojů Výborem se rozhoduje na základě směrnic vydaných Valným shromážděním.
- 5 Výbor může přijímat příspěvky a další formy pomoci pro obecné i konkrétní účely související s jednotlivými projekty, pokud tyto projekty schválil Výbor
- 6 Příspěvky do Fondu nesmějí být spojeny s politickými, hospodářskými ani jinými podmínkami, které jsou neslučitelné s cíli této Úmluvy.

Článek 26 - Příspěvky smluvních států do Fondu

1. Aniž by tím byla dotčena možnost dodatečných dobrovolných příspěvků, zavazují se smluvní státy této Úmluvy, že alespoň jednou za dva roky vloží do Fondu příspěvek, jehož výši stanoví Valné shromáždění formou jednotné procentuální sazby platné pro všechny státy. Toto rozhodnutí Valné shromáždění přijímá většinou přítomných a hlasujících smluvních států, které neučinily prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku. V žádném případě příspěvek smluvního státu do Fondu nesmí přesáhnout 1% příspěvku tohoto státu do řádného rozpočtu UNESCO.
2. Státy uvedené v článku 32 nebo v článku 33 této Úmluvy však mohou při uložení ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení či přistoupení prohlásit, že se na ně ustanovení odstavce 1 tohoto článku nevztahuje.
3. Smluvní stát této Úmluvy, který vydal prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, bude usilovat o odvolání uvedeného prohlášení prostřednictvím nóty generálnímu řediteli UNESCO. Odvolání tohoto prohlášení nicméně nenabude účinnosti na příspěvek, který tomuto státu náleží uhradit, dříve, než k datu zahájení příštího zasedání Valného shromáždění.
4. Pro efektivní plánování činnosti Výboru se příspěvky smluvních států této Úmluvy, které učinily prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, platí pravidelně alespoň každé dva roky, a měly by se co možná blížit příspěvkům, které by měly uhradit, kdyby byly vázány ustanoveními odstavce 1 tohoto článku.
5. Smluvní stát této Úmluvy, který je v prodlení s úhradou povinného nebo dobrovolného příspěvku za běžný a za bezprostředně předcházející kalendářní rok, není volitelný za člena Výboru; toto ustanovení neplatí pro první volby. Volební období takového státu, který již je členem Výboru, skončí k datu voleb uvedených v článku 6 této Úmluvy.

Článek 27 - Dobrovolný dodatečný příspěvek do fondu

Smluvní státy, které chtějí poskytnout dobrovolný příspěvek nad rámec příspěvku uvedeného v článku 26, vyrozumí o svém úmyslu Výbor co nejdříve, aby mohl řádně planovat své úkony

Článek 28 - Mezinárodní kampaně na získání prostředku

Smluvní státy poskytují v rámci svých možností podporu mezinárodním kampaním na získání prostředků organizovaným ve prospěch Fondu pod záštitou UNESCO.

VII. Zprávy

Článek 29 - Zprávy smluvních států

Smluvní státy předkládají Výboru v intervalech a způsobem, které Výbor určí, zprávy o legislativních, organizačních a dalších opatřeních přijatých k provádění této Úmluvy

Článek 30 - Zprávy Výboru

1. Na základě svých aktivit a zpráv smluvních států podle článku 29 zpracovává a předkládá Výbor zprávu Valnému shromáždění na každém jeho zasedání.
2. Tato zpráva musí být dána na vědomí Generální konferenci UNESCO.

VIII. Přechnodné ustanovení

Článek 31 - Vztah k Prohlášení mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva

1. Výbor zařadí do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva položky prohlášené před vstupem této Úmluvy v platnost za Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva.
2. Zařazení těchto položek na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva nepředjímá kritéria pro budoucí zápisy stanovená Výborem v souladu s článkem 16 odstavec 2.
3. Žádné další prohlášení nebude učiněno po vstupu této Úmluvy v platnost.

IX. Závěrečná ustanovení

Článek 32 – Ratifikace, přijetí nebo schválení

1. Tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení členskými státy UNESCO v souladu s jejich příslušnými ústavními postupy.
2. Listiny o ratifikaci, o přijetí nebo o schválení se uloží u generálního ředitele UNESCO.

Článek 33 – Přistoupení

1. Tato Úmluva je otevřena k přístupu všem státům, které nejsou členy UNESCO a které Generální konference UNESCO k přístupu vyzve.
2. Tato Úmluva je rovněž otevřena k přístupu územím s plnou vnitřní samosprávou, uznanou jako takovou Organizací spojených národů, přestože tato území nedosáhla plné nezávislosti podle rezoluce Valného shromáždění OSN 1514 (XV), a mají-li pravomoci ve věcech upravených touto Úmluvou, včetně pravomoci uzavírat o těchto věcech smlouvy.
3. Listiny o přistoupení se uloží u generálního ředitele UNESCO.

Článek 34 – Vstup v platnost

Tato Úmluva vstoupí v platnost tři měsíce od data uložení třicáté ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení, ale pouze ve vztahu ke státům, které své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení uložily před tímto datem. Ve vztahu k jinému smluvnímu státu vstoupí v platnost tři měsíce poté, co daný stát uložil ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení.

Článek 35 – Federativní či neunitární ústavní systém

Následující ustanovení platí pro státy s federativním nebo neunitárním ústavním systémem:

- (a) pokud jde o ustanovení této Úmluvy, jejichž plnění je v působnosti federální nebo ústřední legislativní moci, budou závazky federální nebo ústřední vlády stejné jako v případě smluvních států, které nejsou státy federativními;
- (b) pokud jde o ustanovení této Úmluvy, jejichž plnění je v působnosti jednotlivých ustavujících států, zemí, provincií nebo kantonů, které nejsou ústavním zřízením federace vázány k přijetí legislativních opatření, federální vláda seznámí se zmíněnými ustanoveními doprovázenými jejím příznivým stanoviskem příslušné orgány států, zemí, provincií nebo kantonů o těchto ustanoveních za účelem jejich přijetí.

Článek 36 - Výpověď

1. Každý smluvní stát může tuto Úmluvu vypovědět.
2. Výpověď se oznamuje písemně listinou uloženou u generálního ředitele UNESCO
3. Výpověď nabude účinnosti dvanáct měsíců po přijetí listiny o vypovědi. Nebude mít vliv na finanční závazky vypovídajícího smluvního státu do data, k němuž nabývá účinnosti

Článek 37 - Funkce deponitáře

Generální ředitel UNESCO jakožto deponitář této Úmluvy bude informovat členské státy Organizace, státy, které nejsou členy Organizace uvedené v článku 33, jakož i Organizaci spojených národů o uložení všech listin o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení uváděných v článcích 32 a 33 i o výpovědích podle článku 36.

Článek 38 - Změny

1. Smluvní stát může písemným sdělením adresovaným generálnímu řediteli navrhnout změny této Úmluvy. Generální ředitel postoupí toto sdělení všem smluvním státům. Jestliže se ve lhůtě šesti měsíců od postoupení tohoto sdělení alespoň polovina smluvních států vysloví k žádosti kladně, generální ředitel předloží tento návrh k rozpravě a případnému přijetí při nejbližším zasedání Valného shromáždění.
2. Změny se přijímají dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících smluvních států.
3. Přijaté změny budou předloženy smluvním státům k ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.
4. Změny vstupují v platnost ve vztahu ke smluvním státům, které je ratifikovaly, přijaly, schválily nebo k nim přistoupily, tři měsíce po uložení listin uvedených v odstavci 3 tohoto článku dvěma třetinami smluvních států. Poté, pro každý smluvní stát, který změnu ratifikuje, přijímá, schvaluje nebo k ní přistoupí, vstupují uvedené změny v platnost tři měsíce od data uložení ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přistoupení tímto smluvním státem.
5. Postup uvedený v odstavcích 3 a 4 se nevztahuje na změny článku 5 týkajícího se počtu členských států Výboru. Tyto změny jsou platné od okamžiku přijetí.
6. Pakliže stát, který se smluvní stranou této Úmluvy stane po datu vstupu v platnost změn podle odstavce 4 tohoto článku, nevyjádří opačný úmysl, považuje se za:
 - a) stranu této Úmluvy v pozdějším znění a
 - b) stranu této Úmluvy v původním znění ve vztahu k těm smluvním státům, které změnami nejsou vázány.

Článek 39 – Závazná znění

Tato Úmluva byla vyhotovena v arabštině, čínštině, angličtině, francouzštině, ruštině a španělštině, přičemž všech šest znění má stejnou platnost

Článek 40 – Registrace

V souladu s článkem 102 Charty Organizace spojených národů bude tato Úmluva na žádost generálního ředitele UNESCO zaregistrována v Sekretariátu Organizace spojených národů

Dáno v Paříži tohoto třetího dne měsíce listopadu 2003 ve dvou shodných vyhotoveních podepsaných předsedou 32. zasedání Generální konference UNESCO a generálním ředitelem UNESCO. Tato vyhotovení se uloží v archivu UNESCO. Ověřené kopie se doručí všem státům uvedeným v článcích 32 a 33 a Organizaci spojených národů

Výše uvedený text je autentickým zněním Úmluvy, kterou Generální konference UNESCO přijala na svém 32. zasedání v Paříži, jež skončilo sedmnáctého října 2003.

Na důkaz čehož podepisují níže uvedení tuto Úmluvu tohoto třetího dne měsíce listopadu 2003.

Předseda Generální konference UNESCO

Generální ředitel UNESCO

III.

**CONVENTION FOR THE SAFEGUARDING
OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE**

Paris, 17 October 2003

CONVENTION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization hereinafter referred to as UNESCO, meeting in Paris, from 29 September to 17 October 2003, at its 32nd session,

Referring to existing international human rights instruments, in particular to the Universal Declaration on Human Rights of 1948, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of 1966, and the International Covenant on Civil and Political Rights of 1966.

Considering the importance of the intangible cultural heritage as a mainspring of cultural diversity and a guarantee of sustainable development, as underscored in the UNESCO Recommendation on the Safeguarding of Traditional Culture and Folklore of 1989, in the UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity of 2001, and in the Istanbul Declaration of 2002 adopted by the Third Round Table of Ministers of Culture,

Considering the deep-seated interdependence between the intangible cultural heritage and the tangible cultural and natural heritage,

Recognizing that the processes of globalization and social transformation, alongside the conditions they create for renewed dialogue among communities, also give rise, as does the phenomenon of intolerance, to grave threats of deterioration, disappearance and destruction of the intangible cultural heritage, in particular owing to a lack of resources for safeguarding such heritage,

Being aware of the universal will and the common concern to safeguard the intangible cultural heritage of humanity,

Recognizing that communities, in particular indigenous communities, groups and, in some cases, individuals, play an important role in the production, safeguarding, maintenance and re-creation of the intangible cultural heritage, thus helping to enrich cultural diversity and human creativity,

Noting the far-reaching impact of the activities of UNESCO in establishing normative instruments for the protection of the cultural heritage, in particular the Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of 1972,

Noting further that no binding multilateral instrument as yet exists for the safeguarding of the intangible cultural heritage,

Considering that existing international agreements, recommendations and resolutions concerning the cultural and natural heritage need to be effectively enriched and supplemented by means of new provisions relating to the intangible cultural heritage,

Considering the need to build greater awareness, especially among the younger generations, of the importance of the intangible cultural heritage and of its safeguarding,

Considering that the international community should contribute, together with the States Parties to this Convention, to the safeguarding of such heritage in a spirit of cooperation and mutual assistance,

Recalling UNESCO's programmes relating to the intangible cultural heritage, in particular the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity.

Considering the invaluable role of the intangible cultural heritage as a factor in bringing human beings closer together and ensuring exchange and understanding among them.

Adopts this Convention on this seventeenth day of October 2003.

I. General provisions

Article 1 – Purposes of the Convention

The purposes of this Convention are:

- (a) to safeguard the intangible cultural heritage;
- (b) to ensure respect for the intangible cultural heritage of the communities, groups and individuals concerned;
- (c) to raise awareness at the local, national and international levels of the importance of the intangible cultural heritage, and of ensuring mutual appreciation thereof;
- (d) to provide for international cooperation and assistance.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention,

1. The "intangible cultural heritage" means the practices, representations, expressions, knowledge, skills – as well as the instruments, objects, artefacts and cultural spaces associated therewith – that communities, groups and, in some cases, individuals recognize as part of their cultural heritage. This intangible cultural heritage, transmitted from generation to generation, is constantly recreated by communities and groups in response to their environment, their interaction with nature and their history, and provides them with a sense of identity and continuity, thus promoting respect for cultural diversity and human creativity. For the purposes of this Convention, consideration will be given solely to such intangible cultural heritage as is compatible with existing international human rights instruments, as well as with the requirements of mutual respect among communities, groups and individuals, and of sustainable development.

2. The "intangible cultural heritage", as defined in paragraph 1 above, is manifested *inter alia* in the following domains:

- (a) oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage;
- (b) performing arts;
- (c) social practices, rituals and festive events;
- (d) knowledge and practices concerning nature and the universe;
- (e) traditional craftsmanship.

3. "Safeguarding" means measures aimed at ensuring the viability of the intangible cultural heritage, including the identification, documentation, research, preservation, protection, promotion, enhancement, transmission, particularly through formal and non-formal education, as well as the revitalization of the various aspects of such heritage.

4 "States Parties" means States which are bound by this Convention and among which this Convention is in force.

5. This Convention applies *mutatis mutandis* to the territories referred to in Article 33 which become Parties to this Convention in accordance with the conditions set out in that Article. To that extent the expression "States Parties" also refers to such territories.

Article 3 - Relationship to other international instruments

Nothing in this Convention may be interpreted as:

- (a) altering the status or diminishing the level of protection under the 1972 Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of World Heritage properties with which an item of the intangible cultural heritage is directly associated; or
- (b) affecting the rights and obligations of States Parties deriving from any international instrument relating to intellectual property rights or to the use of biological and ecological resources to which they are parties.

II. Organs of the Convention

Article 4 - General Assembly of the States Parties

1. A General Assembly of the States Parties is hereby established, hereinafter referred to as "the General Assembly". The General Assembly is the sovereign body of this Convention.
2. The General Assembly shall meet in ordinary session every two years. It may meet in extraordinary session if it so decides or at the request either of the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage or of at least one-third of the States Parties.
3. The General Assembly shall adopt its own Rules of Procedure.

Article 5 - Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

1. An Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, hereinafter referred to as "the Committee", is hereby established within UNESCO. It shall be composed of representatives of 18 States Parties, elected by the States Parties meeting in General Assembly, once this Convention enters into force in accordance with Article 34.
2. The number of States Members of the Committee shall be increased to 24 once the number of the States Parties to the Convention reaches 50.

Article 6 - Election and terms of office of States Members of the Committee

- 1 The election of States Members of the Committee shall obey the principles of equitable geographical representation and rotation
- 2 States Members of the Committee shall be elected for a term of four years by States Parties to the Convention meeting in General Assembly.
- 3 However, the term of office of half of the States Members of the Committee elected at the first election is limited to two years. These States shall be chosen by lot at the first election
- 4 Every two years, the General Assembly shall renew half of the States Members of the Committee.
- 5 It shall also elect as many States Members of the Committee as required to fill vacancies.
- 6 A State Member of the Committee may not be elected for two consecutive terms
- 7 States Members of the Committee shall choose as their representatives persons who are qualified in the various fields of the intangible cultural heritage.

Article 7 - Functions of the Committee

Without prejudice to other prerogatives granted to it by this Convention, the functions of the Committee shall be to:

- (a) promote the objectives of the Convention, and to encourage and monitor the implementation thereof;
- (b) provide guidance on best practices and make recommendations on measures for the safeguarding of the intangible cultural heritage;
- (c) prepare and submit to the General Assembly for approval a draft plan for the use of the resources of the Fund, in accordance with Article 25;
- (d) seek means of increasing its resources, and to take the necessary measures to this end, in accordance with Article 25;
- (e) prepare and submit to the General Assembly for approval operational directives for the implementation of this Convention;
- (f) examine, in accordance with Article 29, the reports submitted by States Parties, and to summarize them for the General Assembly;
- (g) examine requests submitted by States Parties, and to decide thereon, in accordance with objective selection criteria to be established by the Committee and approved by the General Assembly for:

- (i) inscription on the lists and proposals mentioned under Articles 16, 17 and 18;
- (ii) the granting of international assistance in accordance with Article 22.

Article 8 - Working methods of the Committee

1. The Committee shall be answerable to the General Assembly. It shall report to it on all its activities and decisions.
2. The Committee shall adopt its own Rules of Procedure by a two-thirds majority of its Members.
3. The Committee may establish, on a temporary basis, whatever ad hoc consultative bodies it deems necessary to carry out its task.
4. The Committee may invite to its meetings any public or private bodies, as well as private persons, with recognized competence in the various fields of the intangible cultural heritage, in order to consult them on specific matters.

Article 9 - Accreditation of advisory organizations

1. The Committee shall propose to the General Assembly the accreditation of non-governmental organizations with recognized competence in the field of the intangible cultural heritage to act in an advisory capacity to the Committee.
2. The Committee shall also propose to the General Assembly the criteria for and modalities of such accreditation.

Article 10 - The Secretariat

1. The Committee shall be assisted by the UNESCO Secretariat.
2. The Secretariat shall prepare the documentation of the General Assembly and of the Committee, as well as the draft agenda of their meetings, and shall ensure the implementation of their decisions.

III. Safeguarding of the intangible cultural heritage at the national level

Article 11 - Role of States Parties

Each State Party shall:

- (a) take the necessary measures to ensure the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;
- (b) among the safeguarding measures referred to in Article 2, paragraph 3, identify and define the various elements of the intangible cultural heritage present in its territory, with the participation of communities, groups and relevant non-governmental organizations.

Article 12 - Inventories

1. To ensure identification with a view to safeguarding, each State Party shall draw up, in a manner geared to its own situation, one or more inventories of the intangible cultural heritage present in its territory. These inventories shall be regularly updated.

2. When each State Party periodically submits its report to the Committee, in accordance with Article 29, it shall provide relevant information on such inventories.

Article 13 - Other measures for safeguarding

To ensure the safeguarding, development and promotion of the intangible cultural heritage present in its territory, each State Party shall endeavour to:

- (a) adopt a general policy aimed at promoting the function of the intangible cultural heritage in society, and at integrating the safeguarding of such heritage into planning programmes;
- (b) designate or establish one or more competent bodies for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;
- (c) foster scientific, technical and artistic studies, as well as research methodologies, with a view to effective safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular the intangible cultural heritage in danger;
- (d) adopt appropriate legal, technical, administrative and financial measures aimed at:
 - (i) fostering the creation or strengthening of institutions for training in the management of the intangible cultural heritage and the transmission of such heritage through forums and spaces intended for the performance or expression thereof;
 - (ii) ensuring access to the intangible cultural heritage while respecting customary practices governing access to specific aspects of such heritage;
 - (iii) establishing documentation institutions for the intangible cultural heritage and facilitating access to them.

Article 14 - Education, awareness-raising and capacity-building

Each State Party shall endeavour, by all appropriate means, to:

- (a) ensure recognition of, respect for, and enhancement of the intangible cultural heritage in society, in particular through:
 - (i) educational, awareness-raising and information programmes, aimed at the general public, in particular young people;
 - (ii) specific educational and training programmes within the communities and groups concerned;

- (iii) capacity-building activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular management and scientific research; and
- (iv) non-formal means of transmitting knowledge;
- (b) keep the public informed of the dangers threatening such heritage, and of the activities carried out in pursuance of this Convention;
- (c) promote education for the protection of natural spaces and places of memory whose existence is necessary for expressing the intangible cultural heritage.

Article 15 – Participation of communities, groups and individuals

Within the framework of its safeguarding activities of the intangible cultural heritage, each State Party shall endeavour to ensure the widest possible participation of communities, groups and, where appropriate, individuals that create, maintain and transmit such heritage, and to involve them actively in its management.

IV. Safeguarding of the intangible cultural heritage at the international level

Article 16 – Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

1. In order to ensure better visibility of the intangible cultural heritage and awareness of its significance, and to encourage dialogue which respects cultural diversity, the Committee, upon the proposal of the States Parties concerned, shall establish, keep up to date and publish a Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.
2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this Representative List.

Article 17 – List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding

1. With a view to taking appropriate safeguarding measures, the Committee shall establish, keep up to date and publish a List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and shall inscribe such heritage on the List at the request of the State Party concerned.
2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this List.
3. In cases of extreme urgency – the objective criteria of which shall be approved by the General Assembly upon the proposal of the Committee – the Committee may inscribe an item of the heritage concerned on the List mentioned in paragraph 1, in consultation with the State Party concerned.

Article 18 – Programmes, projects and activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage

1. On the basis of proposals submitted by States Parties, and in accordance with criteria to be defined by the Committee and approved by the General Assembly, the Committee shall periodically select and promote national, subregional and regional programmes, projects and

activities for the safeguarding of the heritage which it considers best reflect the principles and objectives of this Convention, taking into account the special needs of developing countries

2. To this end, it shall receive, examine and approve requests for international assistance from States Parties for the preparation of such proposals.

3. The Committee shall accompany the implementation of such projects, programmes and activities by disseminating best practices using means to be determined by it.

V. International cooperation and assistance

Article 19 – Cooperation

1. For the purposes of this Convention, international cooperation includes, inter alia, the exchange of information and experience, joint initiatives, and the establishment of a mechanism of assistance to States Parties in their efforts to safeguard the intangible cultural heritage.

2. Without prejudice to the provisions of their national legislation and customary law and practices, the States Parties recognize that the safeguarding of intangible cultural heritage is of general interest to humanity, and to that end undertake to cooperate at the bilateral, subregional, regional and international levels.

Article 20 – Purposes of international assistance

International assistance may be granted for the following purposes:

- (a) the safeguarding of the heritage inscribed on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding;
- (b) the preparation of inventories in the sense of Articles 11 and 12;
- (c) support for programmes, projects and activities carried out at the national, subregional and regional levels aimed at the safeguarding of the intangible cultural heritage;
- (d) any other purpose the Committee may deem necessary.

Article 21 – Forms of international assistance

The assistance granted by the Committee to a State Party shall be governed by the operational directives foreseen in Article 7 and by the agreement referred to in Article 24, and may take the following forms:

- (a) studies concerning various aspects of safeguarding;
- (b) the provision of experts and practitioners;
- (c) the training of all necessary staff;
- (d) the elaboration of standard-setting and other measures;

- (e) the creation and operation of infrastructures;
- (f) the supply of equipment and know-how;
- (g) other forms of financial and technical assistance, including, where appropriate, the granting of low-interest loans and donations.

Article 22 – Conditions governing international assistance

- 1 The Committee shall establish the procedure for examining requests for international assistance, and shall specify what information shall be included in the requests, such as the measures envisaged and the interventions required, together with an assessment of their cost.
- 2 In emergencies, requests for assistance shall be examined by the Committee as a matter of priority.
- 3 In order to reach a decision, the Committee shall undertake such studies and consultations as it deems necessary.

Article 23 – Requests for international assistance

- 1 Each State Party may submit to the Committee a request for international assistance for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory.
- 2 Such a request may also be jointly submitted by two or more States Parties.
- 3 The request shall include the information stipulated in Article 22, paragraph 1, together with the necessary documentation.

Article 24 – Role of beneficiary States Parties

- 1 In conformity with the provisions of this Convention, the international assistance granted shall be regulated by means of an agreement between the beneficiary State Party and the Committee.
- 2 As a general rule, the beneficiary State Party shall, within the limits of its resources, share the cost of the safeguarding measures for which international assistance is provided.
- 3 The beneficiary State Party shall submit to the Committee a report on the use made of the assistance provided for the safeguarding of the intangible cultural heritage.

VI. Intangible Cultural Heritage Fund

Article 25 – Nature and resources of the Fund

- 1 A “Fund for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage”, hereinafter referred to as “the Fund”, is hereby established.
- 2 The Fund shall consist of funds-in-trust established in accordance with the Financial Regulations of UNESCO.

3. The resources of the Fund shall consist of:
 - (a) contributions made by States Parties;
 - (b) funds appropriated for this purpose by the General Conference of UNESCO;
 - (c) contributions, gifts or bequests which may be made by:
 - (i) other States;
 - (ii) organizations and programmes of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme, as well as other international organizations;
 - (iii) public or private bodies or individuals;
 - (d) any interest due on the resources of the Fund;
 - (e) funds raised through collections, and receipts from events organized for the benefit of the Fund;
 - (f) any other resources authorized by the Fund's regulations, to be drawn up by the Committee.
4. The use of resources by the Committee shall be decided on the basis of guidelines laid down by the General Assembly.
5. The Committee may accept contributions and other forms of assistance for general and specific purposes relating to specific projects, provided that those projects have been approved by the Committee.
6. No political, economic or other conditions which are incompatible with the objectives of this Convention may be attached to contributions made to the Fund.

Article 26 – Contributions of States Parties to the Fund

1. Without prejudice to any supplementary voluntary contribution, the States Parties to this Convention undertake to pay into the Fund, at least every two years, a contribution, the amount of which, in the form of a uniform percentage applicable to all States, shall be determined by the General Assembly. This decision of the General Assembly shall be taken by a majority of the States Parties present and voting which have not made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article. In no case shall the contribution of the State Party exceed 1% of its contribution to the regular budget of UNESCO.
2. However, each State referred to in Article 32 or in Article 33 of this Convention may declare, at the time of the deposit of its instruments of ratification, acceptance, approval or accession, that it shall not be bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.
3. A State Party to this Convention which has made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall endeavour to withdraw the said declaration by notifying the Director-General of UNESCO. However, the withdrawal of the declaration shall not take

effect in regard to the contribution due by the State until the date on which the subsequent session of the General Assembly opens.

4 In order to enable the Committee to plan its operations effectively, the contributions of States Parties to this Convention which have made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall be paid on a regular basis, at least every two years, and should be as close as possible to the contributions they would have owed if they had been bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

5. Any State Party to this Convention which is in arrears with the payment of its compulsory or voluntary contribution for the current year and the calendar year immediately preceding it shall not be eligible as a Member of the Committee; this provision shall not apply to the first election. The term of office of any such State which is already a Member of the Committee shall come to an end at the time of the elections provided for in Article 6 of this Convention.

Article 27 - Voluntary supplementary contributions to the Fund

States Parties wishing to provide voluntary contributions in addition to those foreseen under Article 26 shall inform the Committee, as soon as possible, so as to enable it to plan its operations accordingly.

Article 28 - International fund-raising campaigns

The States Parties shall, insofar as is possible, lend their support to international fund-raising campaigns organized for the benefit of the Fund under the auspices of UNESCO.

VII. Reports

Article 29 - Reports by the States Parties

The States Parties shall submit to the Committee, observing the forms and periodicity to be defined by the Committee, reports on the legislative, regulatory and other measures taken for the implementation of this Convention.

Article 30 - Reports by the Committee

1. On the basis of its activities and the reports by States Parties referred to in Article 29, the Committee shall submit a report to the General Assembly at each of its sessions.
2. The report shall be brought to the attention of the General Conference of UNESCO.

VIII. Transitional clause

Article 31 - Relationship to the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity

1. The Committee shall incorporate in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity the items proclaimed "Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity" before the entry into force of this Convention.

2. The incorporation of these items in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity shall in no way prejudice the criteria for future inscriptions decided upon in accordance with Article 16, paragraph 2

3. No further Proclamation will be made after the entry into force of this Convention.

IX. Final clauses

Article 32 – Ratification, acceptance or approval

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States Members of UNESCO in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 33 – Accession

1. This Convention shall be open to accession by all States not Members of UNESCO that are invited by the General Conference of UNESCO to accede to it.

2. This Convention shall also be open to accession by territories which enjoy full internal self-government recognized as such by the United Nations, but have not attained full independence in accordance with General Assembly resolution 1514 (XV), and which have competence over the matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of such matters.

3. The instrument of accession shall be deposited with the Director-General of UNESCO

Article 34 – Entry into force

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, but only with respect to those States that have deposited their respective instruments of ratification, acceptance, approval, or accession on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State Party three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 35 – Federal or non-unitary constitutional systems

The following provisions shall apply to States Parties which have a federal or non-unitary constitutional system:

- (a) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of the federal or central legislative power, the obligations of the federal or central government shall be the same as for those States Parties which are not federal States;
- (b) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the jurisdiction of individual constituent States, countries, provinces or cantons which are not obliged by the constitutional system of the federation to

take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States, countries, provinces or cantons of the said provisions, with its recommendation for their adoption.

Article 36 – Denunciation

1. Each State Party may denounce this Convention.
2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of UNESCO.
3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation. It shall in no way affect the financial obligations of the denouncing State Party until the date on which the withdrawal takes effect.

Article 37 – Depositary functions

The Director-General of UNESCO, as the Depositary of this Convention, shall inform the States Members of the Organization, the States not Members of the Organization referred to in Article 33, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, approval or accession provided for in Articles 32 and 33, and of the denunciations provided for in Article 36.

Article 38 – Amendments

1. A State Party may, by written communication addressed to the Director-General, propose amendments to this Convention. The Director-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the States Parties reply favourably to the request, the Director-General shall present such proposal to the next session of the General Assembly for discussion and possible adoption.
2. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of States Parties present and voting.
3. Once adopted, amendments to this Convention shall be submitted for ratification, acceptance, approval or accession to the States Parties.
4. Amendments shall enter into force, but solely with respect to the States Parties that have ratified, accepted, approved or acceded to them, three months after the deposit of the instruments referred to in paragraph 3 of this Article by two-thirds of the States Parties. Thereafter, for each State Party that ratifies, accepts, approves or accedes to an amendment, the said amendment shall enter into force three months after the date of deposit by that State Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
5. The procedure set out in paragraphs 3 and 4 shall not apply to amendments to Article 5 concerning the number of States Members of the Committee. These amendments shall enter into force at the time they are adopted.

6 A State which becomes a Party to this Convention after the entry into force of amendments in conformity with paragraph 4 of this Article shall, failing an expression of different intention, be considered:

- (a) as a Party to this Convention as so amended; and
- (b) as a Party to the unamended Convention in relation to any State Party not bound by the amendments.

Article 39 - Authoritative texts

This Convention has been drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authoritative.

Article 40 - Registration

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of UNESCO.

III.

**CONVENTION
POUR LA SAUVEGARDE DU PATRIMOINE CULTUREL IMMATERIEL**

Paris, le 17 octobre 2003

Convention pour la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel

La Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture ci-après dénommée "l'UNESCO", réunie à Paris du vingt-neuf septembre au dix-sept octobre 2003 en sa 32e session,

Se référant aux instruments internationaux existants relatifs aux droits de l'homme, en particulier à la Déclaration universelle des droits de l'homme de 1948, au Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels de 1966 et au Pacte international relatif aux droits civils et politiques de 1966,

Considérant l'importance du patrimoine culturel immatériel, creuset de la diversité culturelle et garant du développement durable, telle que soulignée par la Recommandation de l'UNESCO sur la sauvegarde de la culture traditionnelle et populaire de 1989, par la Déclaration universelle de l'UNESCO sur la diversité culturelle de 2001 et par la Déclaration d'Istanbul de 2002 adoptée par la troisième Table ronde des ministres de la culture,

Considérant la profonde interdépendance entre le patrimoine culturel immatériel et le patrimoine matériel culturel et naturel,

Reconnaissant que les processus de mondialisation et de transformation sociale, à côté des conditions qu'ils créent pour un dialogue renouvelé entre les communautés, font, tout comme les phénomènes d'intolérance, également peser de graves menaces de dégradation, de disparition et de destruction sur le patrimoine culturel immatériel, en particulier du fait du manque de moyens de sauvegarde de celui-ci,

Consciente de la volonté universelle et de la préoccupation partagée de sauvegarder le patrimoine culturel immatériel de l'humanité,

Reconnaissant que les communautés, en particulier les communautés autochtones, les groupes et, le cas échéant, les individus, jouent un rôle important dans la production, la sauvegarde, l'entretien et la recreation du patrimoine culturel immatériel, contribuant ainsi à l'enrichissement de la diversité culturelle et de la créativité humaine,

Notant la grande portée de l'activité menée par l'UNESCO afin d'établir des instruments normatifs pour la protection du patrimoine culturel, en particulier la Convention pour la protection du patrimoine mondial, culturel et naturel de 1972,

Notant en outre qu'il n'existe à ce jour aucun instrument multilatéral à caractère contraignant visant à la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel,

Considérant que les accords, recommandations et résolutions internationaux existants concernant le patrimoine culturel et naturel devraient être enrichis et complétés efficacement au moyen de nouvelles dispositions relatives au patrimoine culturel immatériel,

Considérant la nécessité de faire davantage prendre conscience, en particulier parmi les jeunes générations, de l'importance du patrimoine culturel immatériel et de sa sauvegarde,

Considérant que la communauté internationale devrait contribuer avec les Etats parties à la présente Convention à la sauvegarde de ce patrimoine dans un esprit de coopération et d'entraide,

Rappelant les programmes de l'UNESCO relatifs au patrimoine culturel immatériel, notamment la Proclamation des chefs-d'oeuvre du patrimoine oral et immatériel de l'humanité,

Considérant le rôle inestimable du patrimoine culturel immatériel comme facteur de rapprochement, d'échange et de compréhension entre les êtres humains,

Adopte, le dix-sept octobre 2003, la présente Convention.

I. Dispositions générales

Article premier : *Buts de la Convention*

Les buts de la présente Convention sont :

- (a) la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel ;
- (b) le respect du patrimoine culturel immatériel des communautés, des groupes et des individus concernés ;
- (c) la sensibilisation aux niveaux local, national et international à l'importance du patrimoine culturel immatériel et de son appréciation mutuelle ;
- (d) la coopération et l'assistance internationales.

Article 2 : *Définitions*

Aux fins de la présente Convention,

1. On entend par "patrimoine culturel immatériel" les pratiques, représentations, expressions, connaissances et savoir-faire - ainsi que les instruments, objets, artefacts et espaces culturels qui leur sont associés - que les communautés, les groupes et, le cas échéant, les individus reconnaissent comme faisant partie de leur patrimoine culturel. Ce patrimoine culturel immatériel, transmis de génération en génération, est recréé en permanence par les communautés et groupes en fonction de leur milieu, de leur interaction avec la nature et de leur histoire, et leur procure un sentiment d'identité et de continuité, contribuant ainsi à promouvoir le respect de la diversité culturelle et la créativité humaine. Aux fins de la présente Convention, seul sera pris en considération le patrimoine culturel immatériel conforme aux instruments internationaux existants relatifs aux droits de l'homme, ainsi qu'à l'exigence du respect mutuel entre communautés, groupes et individus, et d'un développement durable.
2. Le "patrimoine culturel immatériel", tel qu'il est défini au paragraphe 1 ci-dessus, se manifeste notamment dans les domaines suivants :
 - (a) les traditions et expressions orales, y compris la langue comme vecteur du patrimoine culturel immatériel ;
 - (b) les arts du spectacle ;
 - (c) les pratiques sociales, rituels et événements festifs ;
 - (d) les connaissances et pratiques concernant la nature et l'univers ;

- (e) les savoir-faire liés à l'artisanat traditionnel.
- 3. On entend par "sauvegarde" les mesures visant à assurer la viabilité du patrimoine culturel immatériel, y compris l'identification, la documentation, la recherche, la préservation, la protection, la promotion, la mise en valeur, la transmission, essentiellement par l'éducation formelle et non formelle, ainsi que la revitalisation des différents aspects de ce patrimoine.
- 4. On entend par "Etats parties" les Etats qui sont liés par la présente Convention et entre lesquels celle-ci est en vigueur.
- 5. La présente Convention s'applique *mutatis mutandis* aux territoires visés à l'article 33 qui en deviennent parties, conformément aux conditions précisées dans cet article. Dans cette mesure, l'expression "Etats parties" s'entend également de ces territoires.

Article 3 : Relation avec d'autres instruments internationaux

Rien dans la présente Convention ne peut être interprété comme :

- (a) altérant le statut ou diminuant le niveau de protection des biens déclarés du patrimoine mondial dans le cadre de la Convention pour la protection du patrimoine mondial, culturel et naturel de 1972, auxquels un élément du patrimoine culturel immatériel est directement associé ; ou
- (b) affectant les droits et obligations des Etats parties découlant de tout instrument international relatif aux droits de la propriété intellectuelle ou à l'usage des ressources biologiques et écologiques auquel ils sont parties.

II. Organes de la Convention

Article 4 : Assemblée générale des Etats parties

- 1. Il est établi une Assemblée générale des Etats parties, ci-après dénommée "l'Assemblée générale". L'Assemblée générale est l'organe souverain de la présente Convention.
- 2. L'Assemblée générale se réunit en session ordinaire tous les deux ans. Elle peut se réunir en session extraordinaire si elle en décide ainsi ou si demande lui en est adressée par le Comité intergouvernemental de sauvegarde du patrimoine culturel immatériel ou par au moins un tiers des Etats parties.
- 3. L'Assemblée générale adopte son règlement intérieur.

Article 5 : Comité intergouvernemental de sauvegarde du patrimoine culturel immatériel

- 1. Il est institué auprès de l'UNESCO un Comité intergouvernemental de sauvegarde du patrimoine culturel immatériel, ci-après dénommé "le Comité". Il est composé de représentants de 18 Etats parties, élus par les Etats parties réunis en Assemblée générale dès que la présente Convention entrera en vigueur conformément à l'article 34
- 2. Le nombre des Etats membres du Comité sera porté à 24 dès lors que le nombre d'Etats parties à la Convention atteindra 50.

Article 6 : Election et mandat des Etats membres du Comité

- 1 L'élection des Etats membres du Comité doit répondre aux principes de répartition géographique et de rotation équitables.
2. Les Etats membres du Comité sont élus pour un mandat de quatre ans par les Etats parties à la Convention réunis en Assemblée générale.
3. Toutefois, le mandat de la moitié des Etats membres du Comité élus lors de la première élection est limité à deux ans. Ces Etats sont désignés par un tirage au sort lors de cette première élection.
4. Tous les deux ans, l'Assemblée générale procède au renouvellement de la moitié des Etats membres du Comité.
5. Elle élit également autant d'Etats membres du Comité que nécessaire pour pourvoir les postes vacants.
6. Un Etat membre du Comité ne peut être élu pour deux mandats consécutifs.
- 7 Les Etats membres du Comité choisissent pour les représenter des personnes qualifiées dans les divers domaines du patrimoine culturel immatériel.

Article 7 : Fonctions du Comité

Sans préjudice des autres attributions qui lui sont conférées par la présente Convention, les fonctions du Comité sont les suivantes :

- (a) promouvoir les objectifs de la Convention, encourager et assurer le suivi de sa mise en oeuvre ;
- (b) donner des conseils sur les meilleures pratiques et formuler des recommandations sur les mesures en faveur de la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel ;
- (c) préparer et soumettre à l'approbation de l'Assemblée générale un projet d'utilisation des ressources du Fonds, conformément à l'article 25 ;
- (d) s'efforcer de trouver les moyens d'augmenter ses ressources et prendre les mesures requises à cette fin, conformément à l'article 25 ;
- (e) préparer et soumettre à l'approbation de l'Assemblée générale des directives opérationnelles pour la mise en oeuvre de la Convention ;
- (f) examiner, conformément à l'article 29, les rapports des Etats parties, et en faire un résumé à l'intention de l'Assemblée générale ;
- (g) examiner les demandes présentées par les Etats parties et décider, en conformité avec les critères objectifs de sélection établis par lui et approuvés par l'Assemblée générale :
 - (i) des inscriptions sur les listes et des propositions mentionnées aux articles 16, 17 et 18 ;
 - (ii) de l'octroi de l'assistance internationale conformément à l'article 22.

Article 8 : Méthodes de travail du Comité

1. Le Comité est responsable devant l'Assemblée générale. Il lui rend compte de toutes ses activités et décisions.
2. Le Comité adopte son règlement intérieur à la majorité des deux tiers de ses membres.
3. Le Comité peut créer temporairement les organes consultatifs *ad hoc* qu'il estime nécessaires à l'exécution de sa tâche.
4. Le Comité peut inviter à ses réunions tout organisme public ou privé, ainsi que toute personne physique, possédant des compétences avérées dans les différents domaines du patrimoine culturel immatériel, pour les consulter sur toute question particulière.

Article 9 : Accréditation des organisations consultatives

1. Le Comité propose à l'Assemblée générale l'accréditation d'organisations non gouvernementales possédant des compétences avérées dans le domaine du patrimoine culturel immatériel. Ces organisations auront des fonctions consultatives auprès du Comité.
2. Le Comité propose également à l'Assemblée générale les critères et modalités de cette accréditation.

Article 10 : Le Secrétariat

1. Le Comité est assisté par le Secrétariat de l'UNESCO.
2. Le Secrétariat prépare la documentation de l'Assemblée générale et du Comité, ainsi que le projet d'ordre du jour de leurs réunions et assure l'exécution de leurs décisions.

III. Sauvegarde du patrimoine culturel immatériel à l'échelle nationale

Article 11 : Rôle des Etats parties

Il appartient à chaque Etat partie :

- (a) de prendre les mesures nécessaires pour assurer la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel présent sur son territoire ;
- (b) parmi les mesures de sauvegarde visées à l'article 2, paragraphe 3, d'identifier et de définir les différents éléments du patrimoine culturel immatériel présents sur son territoire, avec la participation des communautés, des groupes et des organisations non gouvernementales pertinentes.

Article 12 : Inventaires

1. Pour assurer l'identification en vue de la sauvegarde, chaque Etat partie dresse, de façon adaptée à sa situation, un ou plusieurs inventaires du patrimoine culturel immatériel présent sur son territoire. Ces inventaires font l'objet d'une mise à jour régulière.
2. Chaque Etat partie, lorsqu'il présente périodiquement son rapport au Comité, conformément à l'article 29, fournit des informations pertinentes concernant ces inventaires.

Article 13 : *Autres mesures de sauvegarde*

En vue d'assurer la sauvegarde, le développement et la mise en valeur du patrimoine culturel immatériel présent sur son territoire, chaque Etat partie s'efforce :

- (a) d'adopter une politique générale visant à mettre en valeur la fonction du patrimoine culturel immatériel dans la société et à intégrer la sauvegarde de ce patrimoine dans des programmes de planification ;
- (b) de désigner ou d'établir un ou plusieurs organismes compétents pour la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel présent sur son territoire ;
- (c) d'encourager des études scientifiques, techniques et artistiques ainsi que des méthodologies de recherche pour une sauvegarde efficace du patrimoine culturel immatériel, en particulier du patrimoine culturel immatériel en danger ;
- (d) d'adopter les mesures juridiques, techniques, administratives et financières appropriées visant à :
 - (i) favoriser la création ou le renforcement d'institutions de formation à la gestion du patrimoine culturel immatériel ainsi que la transmission de ce patrimoine à travers les forums et espaces destinés à sa représentation et à son expression ;
 - (ii) garantir l'accès au patrimoine culturel immatériel tout en respectant les pratiques coutumières qui régissent l'accès à des aspects spécifiques de ce patrimoine ;
 - (iii) établir des institutions de documentation sur le patrimoine culturel immatériel et à en faciliter l'accès.

Article 14 : *Education, sensibilisation et renforcement des capacités*

Chaque Etat partie s'efforce, par tous moyens appropriés :

- (a) d'assurer la reconnaissance, le respect et la mise en valeur du patrimoine culturel immatériel dans la société, en particulier grâce à :
 - (i) des programmes éducatifs, de sensibilisation et de diffusion d'informations à l'intention du public, notamment des jeunes ;
 - (ii) des programmes éducatifs et de formation spécifiques au sein des communautés et des groupes concernés ;
 - (iii) des activités de renforcement des capacités en matière de sauvegarde du patrimoine culturel immatériel et en particulier de gestion et de recherche scientifique ; et
 - (iv) des moyens non formels de transmission des savoirs ;
- (b) de maintenir le public informé des menaces qui pèsent sur ce patrimoine ainsi que des activités menées en application de la présente Convention ;

- (c) de promouvoir l'éducation à la protection des espaces naturels et des lieux de mémoire dont l'existence est nécessaire à l'expression du patrimoine culturel immatériel.

Article 15 : *Participation des communautés, groupes et individus*

Dans le cadre de ses activités de sauvegarde du patrimoine culturel immatériel, chaque Etat partie s'efforce d'assurer la plus large participation possible des communautés, des groupes et, le cas échéant, des individus qui créent, entretiennent et transmettent ce patrimoine, et de les impliquer activement dans sa gestion.

IV. Sauvegarde du patrimoine culturel immatériel à l'échelle internationale

Article 16 : *Liste représentative du patrimoine culturel immatériel de l'humanité*

1. Pour assurer une meilleure visibilité du patrimoine culturel immatériel, faire prendre davantage conscience de son importance et favoriser le dialogue dans le respect de la diversité culturelle, le Comité, sur proposition des Etats parties concernés, établit, tient à jour et publie une liste représentative du patrimoine culturel immatériel de l'humanité.
2. Le Comité élabore et soumet à l'approbation de l'Assemblée générale les critères présidant à l'établissement, à la mise à jour et à la publication de cette liste représentative.

Article 17 : *Liste du patrimoine culturel immatériel nécessitant une sauvegarde urgente*

1. En vue de prendre les mesures de sauvegarde appropriées, le Comité établit, tient à jour et publie une liste du patrimoine culturel immatériel nécessitant une sauvegarde urgente, et inscrit ce patrimoine sur la Liste à la demande de l'Etat partie concerné.
2. Le Comité élabore et soumet à l'approbation de l'Assemblée générale les critères présidant à l'établissement, à la mise à jour et à la publication de cette liste.
3. Dans des cas d'extrême urgence - dont les critères objectifs sont approuvés par l'Assemblée générale sur proposition du Comité - celui-ci peut inscrire un élément du patrimoine concerné sur la Liste mentionnée au paragraphe 1 en consultation avec l'Etat partie concerné.

Article 18 : *Programmes, projets et activités de sauvegarde du patrimoine culturel immatériel*

1. Sur la base des propositions présentées par les Etats parties, et conformément aux critères qu'il définit et qui sont approuvés par l'Assemblée générale, le Comité sélectionne périodiquement et fait la promotion des programmes, projets et activités de caractère national, sous-régional ou régional de sauvegarde du patrimoine qu'il estime refléter le mieux les principes et objectifs de la présente Convention, en tenant compte des besoins particuliers des pays en développement.
2. A cette fin, il reçoit, examine et approuve les demandes d'assistance internationale formulées par les Etats parties pour l'élaboration de ces propositions.
3. Le Comité accompagne la mise en oeuvre desdits programmes, projets et activités par la diffusion des meilleures pratiques selon les modalités qu'il aura déterminées.

V. **Coopération et assistance internationales**

Article 19 : *Coopération*

- 1 Aux fins de la présente Convention, la coopération internationale comprend en particulier l'échange d'informations et d'expériences, des initiatives communes ainsi que la mise en place d'un mécanisme d'assistance aux Etats parties dans leurs efforts pour sauvegarder le patrimoine culturel immatériel.
- 2 Sans préjudice des dispositions de leur législation nationale et de leurs droit et pratiques coutumiers, les Etats parties reconnaissent que la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel est dans l'intérêt général de l'humanité et s'engagent, à cette fin, à coopérer aux niveaux bilatéral, sous-régional, régional et international.

Article 20 : *Objectifs de l'assistance internationale*

L'assistance internationale peut être accordée pour les objectifs suivants :

- (a) la sauvegarde du patrimoine inscrit sur la Liste du patrimoine culturel immatériel nécessitant une sauvegarde urgente ;
- (b) la préparation d'inventaires au sens des articles 11 et 12 ;
- (c) l'appui à des programmes, projets et activités conduits aux niveaux national, sous-régional et régional, visant à la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel ;
- (d) tout autre objectif que le Comité jugerait nécessaire.

Article 21 : *Formes de l'assistance internationale*

L'assistance accordée par le Comité à un Etat partie est réglemantée par les directives opérationnelles prévues à l'article 7 et par l'accord visé à l'article 24, et peut prendre les formes suivantes :

- (a) des études concernant les différents aspects de la sauvegarde ;
- (b) la mise à disposition d'experts et de praticiens ;
- (c) la formation de tous personnels nécessaires ;
- (d) l'élaboration de mesures normatives ou autres ;
- (e) la création et l'exploitation d'infrastructures ;
- (f) la fourniture d'équipement et de savoir-faire ;
- (g) d'autres formes d'assistance financière et technique y compris, le cas échéant, l'octroi de prêts à faible intérêt et de dons.

Article 22 : *Conditions de l'assistance internationale*

1. Le Comité établit la procédure d'examen des demandes d'assistance internationale et précise les éléments de la demande tels que les mesures envisagées, les interventions nécessaires et l'évaluation de leur coût.

2. En cas d'urgence, la demande d'assistance doit être examinée en priorité par le Comité.
3. Afin de prendre une décision, le Comité procède aux études et consultations qu'il juge nécessaires.

Article 23 : Demandes d'assistance internationale

1. Chaque Etat partie peut présenter au Comité une demande d'assistance internationale pour la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel présent sur son territoire.
2. Une telle demande peut aussi être présentée conjointement par deux ou plusieurs Etats parties.
3. La demande doit comporter les éléments d'information prévus à l'article 22, paragraphe 1, et les documents nécessaires.

Article 24 : Rôle des Etats parties bénéficiaires

1. En conformité avec les dispositions de la présente Convention, l'assistance internationale attribuée est régie par un accord entre l'Etat partie bénéficiaire et le Comité
2. En règle générale, l'Etat partie bénéficiaire doit participer, dans la mesure de ses moyens, au coût des mesures de sauvegarde pour lesquelles une assistance internationale est fournie.
3. L'Etat partie bénéficiaire remet au Comité un rapport sur l'utilisation de l'assistance accordée en faveur de la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel.

VI. Fonds du patrimoine culturel immatériel

Article 25 : Nature et ressources du Fonds

1. Il est créé un "Fonds pour la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel", ci-après dénommé "le Fonds".
2. Le Fonds est constitué en fonds-en-dépôt conformément aux dispositions du Règlement financier de l'UNESCO.
3. Les ressources du Fonds sont constituées par :
 - (a) les contributions des Etats parties ;
 - (b) les fonds alloués à cette fin par la Conférence générale de l'UNESCO ;
 - (c) les versements, dons ou legs que pourront faire :
 - (i) d'autres Etats ;
 - (ii) les organisations et programmes du système des Nations Unies, notamment le Programme des Nations Unies pour le développement, ainsi que d'autres organisations internationales ;
 - (iii) des organismes publics ou privés ou des personnes privées ;

- (d) tout intérêt dû sur les ressources du Fonds ;
 - (e) le produit des collectes et les recettes des manifestations organisées au profit du Fonds .
 - (f) toutes autres ressources autorisées par le règlement du Fonds que le Comité élabore.
4. L'utilisation des ressources par le Comité est décidée sur la base des orientations de l'Assemblée générale.
 5. Le Comité peut accepter des contributions et autres formes d'assistance fournies à des fins générales ou spécifiques se rapportant à des projets déterminés, pourvu que ces projets soient approuvés par le Comité.
 6. Les contributions au Fonds ne peuvent être assorties d'aucune condition politique, économique ou autre qui soit incompatible avec les objectifs recherchés par la présente Convention.

Article 26 : Contributions des Etats parties au Fonds

1. Sans préjudice de toute contribution volontaire supplémentaire, les Etats parties à la présente Convention s'engagent à verser au Fonds, au moins tous les deux ans, une contribution dont le montant, calculé selon un pourcentage uniforme applicable à tous les Etats, sera décidé par l'Assemblée générale. Cette décision de l'Assemblée générale sera prise à la majorité des Etats parties présents et votants qui n'ont pas fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article. En aucun cas, cette contribution ne pourra dépasser 1 % de la contribution de l'Etat partie au budget ordinaire de l'UNESCO.
2. Toutefois, tout Etat visé à l'article 32 ou à l'article 33 de la présente Convention peut, au moment du dépôt de ses instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer qu'il ne sera pas lié par les dispositions du paragraphe 1 du présent article.
3. Un Etat partie à la présente Convention ayant fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article s'efforcera de retirer ladite déclaration moyennant notification au Directeur général de l'UNESCO. Toutefois, le retrait de la déclaration n'aura d'effet sur la contribution due par cet Etat qu'à partir de la date d'ouverture de la session suivante de l'Assemblée générale.
4. Afin que le Comité soit en mesure de prévoir ses opérations d'une manière efficace, les contributions des Etats parties à la présente Convention qui ont fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article, doivent être versées sur une base régulière, au moins tous les deux ans, et devraient se rapprocher le plus possible des contributions qu'ils auraient dû verser s'ils avaient été liés par les dispositions du paragraphe 1 du présent article.
5. Tout Etat partie à la présente Convention, en retard dans le paiement de sa contribution obligatoire ou volontaire au titre de l'année en cours et de l'année civile qui l'a immédiatement précédée, n'est pas éligible au Comité, cette disposition ne s'appliquant pas lors de la première élection. Le mandat d'un tel Etat qui est déjà membre du Comité prendra fin au moment de toute élection prévue à l'article 6 de la présente Convention.

Article 27 : Contributions volontaires supplémentaires au Fonds

Les Etats parties désireux de verser des contributions volontaires en sus de celles prévues à l'article 26 en informent le Comité aussitôt que possible afin de lui permettre de planifier ses activités en conséquence.

Article 28 : Campagnes internationales de collecte de fonds

Les Etats parties prêtent, dans la mesure du possible, leur concours aux campagnes internationales de collecte organisées au profit du Fonds sous les auspices de l'UNESCO.

VII. Rapports

Article 29 : Rapports des Etats parties

Les Etats parties présentent au Comité, dans les formes et selon la périodicité prescrites par ce dernier, des rapports sur les dispositions législatives, réglementaires ou autres prises pour la mise en œuvre de la présente Convention.

Article 30 : Rapports du Comité

1. Sur la base de ses activités et des rapports des Etats parties mentionnés à l'article 29, le Comité soumet un rapport à chaque session de l'Assemblée générale.
2. Ce rapport est porté à la connaissance de la Conférence générale de l'UNESCO.

VIII. Clause transitoire

Article 31 : Relation avec la Proclamation des chefs-d'oeuvre du patrimoine oral et immatériel de l'humanité

1. Le Comité intègre dans la Liste représentative du patrimoine culturel immatériel de l'humanité les éléments proclamés "Chefs-d'oeuvre du patrimoine oral et immatériel de l'humanité" avant l'entrée en vigueur de la présente Convention.
2. L'intégration de ces éléments dans la Liste représentative du patrimoine culturel immatériel de l'humanité ne préjuge en rien des critères arrêtés conformément à l'article 16, paragraphe 2, pour les inscriptions à venir.
3. Aucune autre Proclamation ne sera faite après l'entrée en vigueur de la présente Convention.

IX. Dispositions finales

Article 32 : Ratification, acceptation ou approbation

1. La présente Convention est soumise à la ratification, l'acceptation ou l'approbation des Etats membres de l'UNESCO, conformément à leurs procédures constitutionnelles respectives.
2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation sont déposés auprès du Directeur général de l'UNESCO.

Article 33 : Adhésion

1. La présente Convention est ouverte à l'adhésion de tout Etat non membre de l'UNESCO invite à y adhérer par la Conférence générale de l'Organisation.
2. La présente Convention est également ouverte à l'adhésion des territoires qui jouissent d'une complète autonomie interne, reconnue comme telle par l'Organisation des Nations Unies, mais qui n'ont pas accédé à la pleine indépendance conformément à la résolution 1514 (XV) de l'Assemblée générale et qui ont compétence pour les matières dont traite la présente Convention, y compris la compétence reconnue pour conclure des traités sur ces matières.
3. L'instrument d'adhésion sera déposé auprès du Directeur général de l'UNESCO.

Article 34 : Entrée en vigueur

La présente Convention entrera en vigueur trois mois après la date du dépôt du trentième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, mais uniquement à l'égard des Etats qui auront déposé leurs instruments respectifs de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion à cette date ou antérieurement. Elle entrera en vigueur pour tout autre Etat partie trois mois après le dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

Article 35 : Régimes constitutionnels fédératifs ou non unitaires

Les dispositions ci-après s'appliquent aux Etats parties ayant un régime constitutionnel fédératif ou non unitaire :

- (a) en ce qui concerne les dispositions de la présente Convention dont l'application relève de la compétence du pouvoir législatif fédéral ou central, les obligations du gouvernement fédéral ou central seront les mêmes que celles des Etats parties qui ne sont pas des Etats fédératifs ;
- (b) en ce qui concerne les dispositions de la présente Convention dont l'application relève de la compétence de chacun des Etats, pays, provinces ou cantons constituants, qui ne sont pas en vertu du régime constitutionnel de la fédération tenus de prendre des mesures législatives, le gouvernement fédéral portera, avec son avis favorable, lesdites dispositions à la connaissance des autorités compétentes des Etats, pays, provinces ou cantons pour adoption.

Article 36 : Dénonciation

1. Chacun des Etats parties a la faculté de dénoncer la présente Convention.
2. La dénonciation est notifiée par un instrument écrit déposé auprès du Directeur général de l'UNESCO.
3. La dénonciation prend effet douze mois après réception de l'instrument de dénonciation. Elle ne modifie en rien les obligations financières dont l'Etat partie dénonciateur est tenu de s'acquitter jusqu'à la date à laquelle le retrait prend effet.

Article 37 : Fonctions du dépositaire

Le Directeur général de l'UNESCO, en sa qualité de dépositaire de la présente Convention, informe les Etats membres de l'Organisation, les Etats non membres visés à l'article 33, ainsi que l'Organisation des Nations Unies, du dépôt de tous les instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion mentionnés aux articles 32 et 33, de même que des dénonciations prévues à l'article 36.

Article 38 : Amendements

1. Tout Etat partie peut, par voie de communication écrite adressée au Directeur général, proposer des amendements à la présente Convention. Le Directeur général transmet cette communication à tous les Etats parties. Si, dans les six mois qui suivent la date de transmission de la communication, la moitié au moins des Etat parties donne une réponse favorable à cette demande, le Directeur général présente cette proposition à la prochaine session de l'Assemblée générale pour discussion et éventuelle adoption.
2. Les amendements sont adoptés à la majorité des deux tiers des Etats parties présents et votants.
3. Les amendements à la présente Convention, une fois adoptés, sont soumis aux Etats parties pour ratification, acceptation, approbation ou adhésion.
4. Pour les Etats parties qui les ont ratifiés, acceptés, approuvés ou y ont adhéré, les amendements à la présente Convention entrent en vigueur trois mois après le dépôt des instruments visés au paragraphe 3 du présent article par les deux tiers des Etat parties. Par la suite, pour chaque Etat partie qui ratifie, accepte, approuve un amendement ou y adhère, cet amendement entre en vigueur trois mois après la date de dépôt par l'Etat partie de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.
5. La procédure établie aux paragraphes 3 et 4 ne s'applique pas aux amendements apportés à l'article 5 relatif au nombre des Etats membres du Comité. Ces amendements entrent en vigueur au moment de leur adoption.
6. Un Etat qui devient partie à la présente Convention après l'entrée en vigueur d'amendements conformément au paragraphe 4 du présent article est, faute d'avoir exprimé une intention différente, considéré comme étant :
 - (a) partie à la présente Convention ainsi amendée ; et
 - (b) partie à la présente Convention non amendée à l'égard de tout Etat partie qui n'est pas lié par ces amendements.

Article 39 : Textes faisant foi

La présente Convention est établie en anglais, en arabe, en chinois, en espagnol, en français et en russe, les six textes faisant également foi.

Article 40 : Enregistrement

Conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, la présente Convention sera enregistrée au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies à la requête du Directeur général de l'UNESCO.